

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП - ШУМЕН
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ВЪРБИЦА”**

гр. Върбица, ул. “Септ. въстание” №133, тел. 05391/ 21-06, e-mail: dgs.varbitca@dpshumen.bg

ОДОБРИЛ: . . (П). чл. 59 от ЗЗЛД . .

ИНЖ. МУСА КЯЗЪМ

ДИРЕКТОР НА ТП ДГС „ВЪРБИЦА“

Дата: 10.06.2020 г.

ДОКЛАД

ЗА

РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МОНИТОРИНГА НА ТП ДГС „ВЪРБИЦА“

ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2019 г. ДО 31.12.2019 г.

съгласно спазване на изискванията на индикатор 8.3.1 от Националния стандарт за отговорно управление на горите в България (Р8С-8ТБ-ВОК-01-2016 У-1)

1. Финансов план на стопанството

• Приходи

Приходите в ТП ДГС „Върбица“ се формират от реализация на дървесина, организиран ловен туризъм, странична дейност, придобиване на активи и финансови операции. Отчитането им по аналитични и синтетични показатели е изцяло съобразено с нормативната уредба.

Приходите в стопанството се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от предприятието и доколкото приходи могат надеждно да се измерят. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.

Приходите включват справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвените данъци (данък върху добавената стойност) и предоставените отстъпки и рабати.

Приходът от продажбата на продукция и стоки се признава, когато предприятието е прехвърлило на купувача значителни рискове и изгоди, свързани със собствеността на продукцията и стоките и не запазва участие в управлението или ефективен контрол върху продаваните продукция и стоки.

Приходът от извършените услуги се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите от наеми се признават на линеен принцип за периода на наема.

Приходите от лихвите се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива. Към приходите от обичайна дейност за предприятието се отнасят и финансовите приходи.

• Разходи

Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и заработването на конкретните статии на приходите, т.е. при спазване на принципа за съпоставимост на разходите и приходите, обхващащ едновременно и комбинирано признаване на приходи и разходи, които се явяват в резултат от едни и същи сделки, събития и операции. Разпределението на административните разходи се извършва на база резултатите по видове обекти.

Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Стопанството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Към разходите за дейността се отнасят и финансовите разходи, които се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни операции, разходи по операции с финансови активи и други.

• Финансов резултат

Финансовият резултат за 2019 г. – положителен.

Постигнатия финансов резултат за 2019 г. се дължи на добрата организация на дейностите на стопанството. Изпълнени са планираните приходи от дърводобив заложен по Финансов план. Изпълнена е реализацията на дървесина в количествени показатели. Изпълнени са и планираните приходи от ОЛТ. С намаление от заложените са и част от разходите по дейности, което събирателно води до постигането на висок финансов резултат.

Към 31.12.2019 г. поделението няма задължения с изискуеми вземания от клиенти с изтекъл падеж.

Ръководството на стопанството развива дейността спазвайки принципи за минимализиране на риска - следва гъвкавост в договорните отношения с контрагентите, разумна ресурсна обезпеченост, стриктно планирани инвестиции, на който се прави предварителна оценка по отношение наличието на съществена несигурност, с цел устойчивото и стабилно развитие на ТП ДГС „Върбица“.

2. Социални споразумения

Създаден е Регистър на получените оплаквания, жалби и сигнали за разрешаване на спорове свързани с правата на собственост и ползване, правата на работещите и местните общности. За изминалата година няма постъпили жалби от страна на работещите, поради което не е водена документацията по повод тяхното разглеждане и удовлетворяване.

Разработени са Вътрешни правила за разрешаване на спорове, свързани с правата на собственост и ползване, правата на работниците и местните общности в ТП ДГС „Върбица“, Политика срещу корупцията и сродни на нея явления, Вътрешни правила за защита на лицата подали сигнали за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси, Вътрешни правила за процедиране със сигнали, свързани с различните форми на дискриминация, като всички горепосочети документи са публикуване на интернет страницата на стопанството.

3. План/програма за обучение и квалификация на персонала;

Изготвена е програмата за обучение през 2019г., одобрена от Директора на ТП ДГС „Върбица“. Във връзка с нея са проведени обучения на служителите през годината.

4. Здравословни и безопасни условия на труд вкл. на работниците на подизпълнителите;

Проведени са обучения и инструктажи за здравословни и безопасни условия на труд на целия персонал на стопанството.

Служителите и работниците редовно се инструктират срещу подпис в инструктажни книги или проверовъчните листове. Ръководителите на участъци провеждат инструктаж на работниците на фирмите изпълнители при въвеждане на всеки нов обект.

5. Ангажиране на заинтересованите страни

Провеждат се консултации със заинтересованите страни. Няма извършвани промени в планираните горскостопански дейности за 2019 г. в резултат от споразумения и предложения от заинтересованите страни.

Служители на ТП ДГС „Върбица“ се включиха в Националната инициатива „Да изчистим България за един ден“. Изпращани са писма до Общинските Кметове и кметовете на отделните населени места, провеждани са и разговори за съдействие по почистване и недопускане на нерегламентирани сметища до и в горските територии.

6. Незаконни / нерегламентирани дейности в горите

През 2019 г. няма подадени жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности, засегнати и заинтересовани страни, съответно няма предприети действия по разрешаване на възникнали проблеми.

На територията на ТП ДГС „Върбица“ редовно се извършват проверки по охрана на горите. От извършените проверки през 2019 г. служителите на стопанството са съставили ..... бр. акта на нарушители, като всички са по Закона за горите.

Задържани са следните вещи и предмети както следва:

- Дърва за огрев - 63 пр. м³
- Моторни триони - 1 бр.

7. Изпълнение на горскостопанския план

Заложените за изпълнение дейности по ЛКМ и дърводобив за 2019 г. кореспондират с предвиденото по Горскостопански план.

7.1. Лесокултурни дейности:

- Отглеждане на култури – през 2019 г. е извършено отглеждане на 12 дка спрямо разчета за годината – 3 дка.
- Отглеждане млади насаждения – осветления и прочистки без материален добив са изпълнени 209 дка спрямо средногодишното предвиждане по ЛУП 600 дка;
- Подпомагане на естественото възобновяване - извършено на 430 дка спрямо средногодишното предвиждане по ЛУП 400 дка;
- Маркиране на лесосечен фонд - през 2019г. изпълнението на този показател е на 90% спрямо годишния разчет поради наличие на маркиране отдели от предходната година.
- Поддръжка на 4000м. минерализовани ивици в ССФ граничещи непосредствено до ДГТ са извършени от собствениците и арендатори на земите ;
- Направени са 2000 м. Лесокултурни прегради – подравняване на горски път с широчина 4 м. намираща се в ДГТ на ТП „ДГС Върбица“.
- Лесозащита – не са провеждани лесозащитни мероприятия през годината.

7.2. Дърводобив - добитата през 2019г. лежаща маса е на 94% спрямо средногодишното ползване по ГСП и 95 % спрямо заложеното по ФП;

8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството

През 2019г. няма промени в общата площ и границите на стопанството. Разпределението на горските територии по видове собственост към 31.12.2019г. е следното:

Видове собственост	Площ 2018 година, ха.	Площ 2019 година, ха.
ДГФ	18730	18730
Общинска	155.1	155.1

Частни физически лица	246.4	246.4
Частни юридически лица	24.1	24.1
Кооперативна собственост	10.7	10.7
ОБЩО	19166.3	19166.3

Както се вижда от таблицата няма промяна по видове собственост.

9. Здравословно състояние на гората

През годината са спазени изискванията за повеждане на фитосанитарно обследване състоянието на гората. Съгласно сигналните листове, нападенията от листогризеци насекомни вредители се наблюдава слабо, не са наблюдавани огнища с каламитетно развитие на насекомни вредители.

10. Ползване/добиви и горскостопански дейности - Добив и реализация:

Реализацията на дървесината по видове процедури е както следва:

Вид процедура	Отчет с натрупване за 2019 година в куб.м. пл.
Продажба на стояща дървесина на корен	23751
Продажба по дългосрочни договори	12165
Продажба на търг	531
Пряко и по ценоразпис	5171
По чл. 193	514
Общо	45026

Средният годишен добив е посочен в ЛУП - том 1 и включва подробно описание на лесовъдската система, видовия състав, вид месторастене, почвен тип, възобновяване и др. Тези данни се използват за изчисляване на максималния устойчив добив и планиране на лесовъдските дейности. Сортиментира се по сортиментни таблици с програмен продукт „SORT“.

Движение на сертифицирани и несертифицирани горски продукти:

На територията на стопанството няма продадена несертифицирана дървесина. На всички превозни билети и фактури от продадените сертифицирани продукти се изписва номера на сертификата и категорията на материалите. Документите, удостоверяващи продажбата на сертифицирана дървесина се съхраняват от специалиста-лесовъдство по дърводобива и в счетоводството на стопанството.

Технология на сеч, използвани машини и екипировка:

Маркирането на дърветата за сеч, вида сортимент, подготовката на отделите, карнет-описите и технологичните планове за сечите се изготвят от маркиращите лесовъди на стопанството с лесовъдско образование. Документацията, придружаваща добива на дървесина се съгласува и одобрява по надлежния ред

Процедурата за избор на изпълнител е съгласно Наредбата за условията и реда за възлагане на изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Техниката използвана от фирмите е преминала техническа изправност в КТИ. Отпадъците се събират и изхвърлят извън горските територии на специално предвидени за целта места.

Лесокултурна дейност

- Отглеждане на горски култури - 12 дка
- Отгледни сечи (осветления) - 209 дка.
- Подпомагане на естественото възобновяване (ПЕВ) - 430 дка.
- Лесозащита – няма проведени мероприятия
- Маркиране на ЛФ 2020 г. – 53484 м³ стояща маса.
- Поддръжка на минерализовани ивици – 4000 лм.

През отчетния период в териториалния обхват на ТП ДГС „Върбица“ са регистрирани 4 бр. горски пожари, с общо опожарена площ 230 дка от които 4 дка върхов.

Превантивна дейност - осигурени плакати, табели и агитационни материали.

Охрана на горите:

Територията на стопанството е разделена на 2 бр. ГСУ и 11 бр. охранителни участъци.

Осигуряване на денонощна охрана на държавната горска територия в ТП ДГС „Върбица“, която се извършва основно от горските и ловните стражари и автомобили с висока проходимост, като при необходимост се включват и всички останали мобилни групи. Горските стражари са оборудвани с необходимите мобилни средства за комуникация.

През 2019г. национален проблем, поставен е борбата с Африканската чума по свинете. В ТП ДГС „Върбица“ бяха спазвани дадените предписания и мерки за биосигурност. Изпълнявани са дадени указания и предписания със Заповеди на ИАГ, МЗХГ, БАБХ. Извършване се редовни проверки, вземане на проби, поставяне на предупредителни табели, взаимодействие с Ловни дружинки, кметства и други институции.

Организиран ловен туризъм и ловностопанска дейност:

На територията на ТП ДГС „Върбица“ се извършва организиран ловен туризъм и ловностопанска дейност в ДЛСР „Тушовица“, „Люляковец“, „Елешница“, „Попов извор“, „Горски кладенец“. В района ТП ДГС „Върбица“ действа едно ловно-рибарски сдружения – „В.Преслав“

Таксацията и отстрела за 2019 г. са качени на информационната система – System.iag.

Странична дейност:

Продуктите, предмет на странична дейност, са както за удовлетворяване потребностите на местното население, така и за нуждите на местни предприятия, занаятчии и малки преработватели. Дейността включва основно продажби на билки, плодове, предоставяне площи за пчелини, паша и събиране на гъби.

11. Гори с висока консервационна стойност

За ГВКС на територията на ТП ДГС „Върбица“ има изготвен подробен доклад от извършения мониторинг.

Резултатите от извършения мониторинг в горите с висока консервационна стойност /ГВКС/ на територията на ТП ДГС „Върбица“ показват, че насажденията в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилното поддържане и стопанисване на горите.

12. Представителни образци от естествени горски екосистеми

13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда

Горскостопанските дейности са съобразно опазването на биоразнообразието и повишаване на природните ценности и ресурси. Основните използвани лесовъдски системи за подобряване на процесите на възобновяване в горите на територията на стопанството са подпомагане естественото възобновяване в зрелите гори. Не е наблюдавано разпространение на инвазивни видове.

През изминалата година няма настъпили промени и изменения на нивата на флората и фауната вследствие настъпили биотични, абиотични или други фактори. Няма регистрирани и възникнали повреди от природни бедствия, както и нанесени негативни въздействия върху водните ресурси вследствие на проведените горскостопански дейности.

При извеждане на самите дейности не е наблюдавана почвена ерозия, уплътняване или замърсяване на почвите.

Не е допусната неоправдана загуба или похабяване на дървесина.

На територията на ТП ДГС „Върбица“ наличие на отпадъци в горските територии се наблюдава в определени критични райони, в близост до населените места, за което са

проведени разговори с кметствата и са изпращани писма за съдействие по почистване и недопускане на нерегламентирани сметища до и в горските територии.

Има разработена система (план) за управление на отпадъците в горските територии. Системата е поставена на информационното табло на стопанството и с нея са запознати всички теренни служители и лицензираните лесовъди на дърводобивните фирми. В нея са набелязани конкретни действия с цел предотвратяване и генериране на отпадъци в бъдеще както и осигуряването контрол и спазване на изискванията при осъществяване на горско стопанските мероприятия.

14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда

През 2019г. няма подадени жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности, засегнати и заинтересовани страни, съответно не са предприети действия по разрешаване на възникналите проблеми.

Няма настъпили промени в обществените нагласи спрямо горските ресурси и дейности.

ТП ДГС „Върбица“ покани за срещи местните общности във връзка с изпълнение на горско стопанските мероприятия и по отношение стопанисване на горите.

Местното население е запознато с дейностите по охрана на горите, защита и опазване от пожари, както и от извършването на залесителни мероприятия на територията на стопанството.

Важно икономическо и социално значение на горите на територията на стопанството е продажбата на дървесина като дърва за огрев, а също така и други недървесни продукти за местното население.

15. Промени в околната среда

Пред 2019г. в обхвата на дейност на ТП ДГС „Върбица“ не са регистрирани природни явления с биотичен и абиотичен характер, които да доведат до едроплощни нарушения като настъпили каламитети, ветроломи, ветровали, засушавания и други неблагоприятни въздействия.

Наблюдаваните животински видове и птици са запазили местообитанията си. Установяване стабилността на популациите е предмет на бъдещ мониторинг и анализ на получените данни.

През 2019г. в местообитания на застрашени, изчезващи и ендемични растения няма настъпили промени. На база общите наблюдения към момента не може да се направи обстоен анализ на популациите. Планиран мониторинг ще бъде проведен, като ще бъдат привлечени експерти за консултация и експертен анализ.

Здравословното състояние на горите е добро.

Анализ на резултатите от мониторинга:

Като цяло за територията на стопанството ясно се очертава тенденцията за запазване на територията, подобряване състоянието на горите, видовия състав, увеличение на запаса и прираста от горите в района на ТП ДГС „Върбица“.

За 2019г. горите и горските територии стопанисвани от ТП ДГС „Върбица“ са в много добро здравословно състояние, дължащо се на опита и прилагането на полезните практики, както и на подходящи и навременни лесовъдски мероприятия, с цел поддържане и стопанисване на добри гори. От голямо значение е добрата охранителна дейност на стопанството и превантивните мерки срещу пожари, браконьерски набези и незаконна сеч.

Разбирането и подкрепата, която стопанството получава от местните общности, институциите и потребители на дървесина, финансовите резултати и това, че покриваме изискванията на сертифициращата организация ни дава основания да смятаме, че избраната посока на развитие е правилна и взаимноизгодна за всички заинтересовани страни.

Данните от извършеното проучване за периода от м. Януари до м. Декември 2019г. и прилагане принципите на устойчивото изпълнение на биологичните ресурси и опазването на биоразнообразието в стопанството показват, че не са констатирани пропуски по отношение стопанисването на горите, попадащи в гори с висока консервационна стойност.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите, благоприятстват за осигуряването на основните функции като защитени територии, гори във фаза на старост, противоерозионни гори, и др., както и гори създадени върху нелесопригодни площи.

Състоянието на възобновяването в горите с висока консервационна стойност е добро, което е резултат на дългогодишен опит в прилагане на лесовъдски методи и технологии и спазване на основните лесовъдски принципи и нормативи при извеждане на предвидените сечи.

Стремежът е към преодоляване на негативното влияние и изменение на климата, което в последните години е доста динамично и запазване на биоразнообразието и устойчивостта на екосистемите. Многофункционалното управление начин за постигане на максимални резултати.

Изготвил: . . (П). чл. 59 от ЗЗЛД . .

инж. Росен Русинов

Зам. директор при ТП ДГС „Върбица“